

پروژه آزمایشگاه شماره ۴

سیستم عامل - پاییز ۱۳۹۹

دانشکده مهندسی برق و کامپیوتر

استاد : دکتر کارگهی گروه ۱۷ اعضای گروه:

دانشور امراللهي، عليرضا توكلي، امين ستايش

۱. علت غیرفعال کردن وقفه چیست؟ توضیح دهید که توابع pushcli و popcli به چه منظور استفاده
 میشوند و چه تفاوتی با cli و sti دارند؟

دلیل این است که میخواهیم مطمئن شویم که کدهایی که میخواهیم اجرا کنیم به صورت atomic اجرا شوند. یعنی کدهای وقفه را نمی توان مسدود کرد و برای محافظت از ناحیه critical باید وقفه ها غیرفعال شده باشند.

این عملیات به کمک دو تابع pushcli و popcli انجام می شود به این صورت که با استفاده از pushcli وقفه ها را غیر فعال می کنیم و ار acquire استفاده می کنیم و سپس پس از اتمام ناحیه critical و popcli تابع popcli صدا می شود تا وقفه ها دوباره فعال شوند.

خود pushcli و sti استفاده می کنند اما نکته قابل اهمیت این است که فقط تابعهایی بر روی اینها نیستند و قابلیتهای دیگری هم دارند. فرق این است که pushcli و popcli قابلیت شمارش هم دارند یعنی مشخص است که هر کدام چقدر اجرا شدهاند که می تواند در کنترل کردن کمک کند.

۲. چرا قفل مذکور در سیستمهای تکهستهای مناسب نیست؟ روی کد توضیح دهید.
 کد acquire را بررسی می کنیم.

```
vod
      acquire(struct spinlock *lk)
       pushcli(); // disable interrupts to avoid deadlock.
       if(holding(lk))
         panic("acquire");
       while(xchg(&lk->locked, 1) != 0)
       // Tell the C compiler and the processor to not move loads or stores
       // past this point, to ensure that the critical section's memory
       // references happen after the lock is acquired.
       __sync_synchronize();
       // Record info about lock acquisition for debugging.
       lk->cpu = mycpu();
       getcallerpcs(&lk, lk->pcs);
```

طبق کد بالا که کد acquire است می بینیم که با توجه به شرط holding، این قفلها در xv6 به صورت busy طبق کد بالا که کد و مشکلی که در پردازه های تک هسته ای پیش می اید این است که اگر یک پردازه به مدت طولانی قفل را در اختیار بگیرد بقیه چون busy waiting هستند مشکل ایجاد می شود.

۳. مختصری راجع به تعامل میان پردازه ها توسط دو تابع مذکور توضیح دهید. چرا در مثال تولید کننده استفاده از قفلهای چرخشی ممکن نیست.

```
void
acquiresleep(struct sleeplock *lk)
{
   acquire(&lk->lk);
   while (lk->locked) {
       sleep(lk, &lk->lk);
   }
   lk->locked = 1;
   lk->pid = myproc()->pid;
   release(&lk->lk);
}

void
releasesleep(struct sleeplock *lk)
{
   acquire(&lk->lk);
   lk->locked = 0;
   lk->pid = 0;
   wakeup(lk);
   release(&lk->lk);
}
```

در acquiresleep یک پردازنده روی آدرس قفلی که به آن پاس داده شده، sleep می کند تا موقعی که فرصتی برای در در عرات گرفتن قفل مورد نظر پیدا نکند. در releasesleep، ریسهای که sleeplock را نگه داشته، تمام پردازههایی که ورک چنل قفل مورد نظر پیدا نکند. و وضعیت آن پردازهها از SLEEPING به RUNNABLE تغییر می کند.

در مسئله producer/consumer اگر فقط از spinlock بخواهیم استفاده کنیم (از semaphore استفاده نکنیم)، نمی توانیم تضمین کنیم که بلافاصله بعد از آزاد شدن قفل توسط مصرف کننده، قفل به مصرف کننده برسد. یعنی ممکن است شرایطی پیش بیاید که buffer خالی است اما تولید کننده قفل را برای مدتی در درست نمی گیرد.

۴. حالات مختلف پردازهها در xv6 را توضیح دهید. تابع sched چه وظیفهای دارد؟

حالتهای زیر را می توانند داشته باشند که هر کدام به اختصار توضیح داده شده است.

- UNUSED: از پردازه استفادهای نشده است.
- UNUSED: وقتی که از حالت UNUSED تغییر میکنیم به این حالت میرویم و پردازه دیگر EMBRYO: نیست.
- SLEEPING: پردازه در cpu نیست و به منبعی نیاز دارد که هنوز آماده نیست. یعنی scheduler از آن استفاده نمی کند.
 - RUNNABLE: این پردازه می تواند توسط scheduler به cpu اختصاص پیدا کند.
 - RUNNING: پردازهای که cpu به آن اختصاص داده شده است و در حال اجرا است.
- ZOMBIE: پردازهای که کارش تمام شده اما پردازه پدر wait را صدا نکرده و اطلاعات این پردازه هنوز در ptable موجود است.

تابع sched در پایان کار یک پردازه صدا زده می شود و عملکرد آن به این صورت است که context فعلی ذخیره می شود و sched در پایان کار یک پردازه صدا زده می شود.

۵. تغییری در توابع دسته دوم داده تا تنها پردازه صاحب قفل، قادر به آزادسازی آن باشد. قفل معادل در
 هسته لینوکس را به طور مختصر معرفی نمایید.

در لینوکس mutex به این صورت است که در لینک زیر کد آن آمده است.

https://github.com/torvalds/linux/blob/master/include/linux/mutex.h

در این حالت تنها صاحب قفل آن را آزاد می کند و busy waiting هم در نتیجه نداریم.

تغییری که داده شده و در mutex هم قابل مشاهده است این است که فقط صاحب پردازه می تواند عملیات را انجام دهد و دیگر مشکل موردنظر را نداریم.

یعنی باید شرط اینکه چه پردازهای در حال صدا کردن تابع است بررسی شود.

در کد mutex در لینوکس میبینیم که یک owner تعریف شده است که با استفاده از آن این موضوع چک می شود.

مثال اجرای مسئله reader/writer با اولویت reader:

```
$ rwtest 180 0
10110100
Reader PID 21: behind while
Reader PID 21: passed while
Reader PID 21: reading started
Reader PID 21: reading done
Reader PID 21: exiting
Writer PID 22: behind while
Writer PID 22: passed while
Writer PID 22: writing started
Writer PID 22: writing done
Writer PID 23: behind while
Writer PID 22: exiting
Writer PID 23: passed while
Writer PID 23: writing started
Writer PID 23: writing done
Writer PID 23: exiting
Reader PID 24: behind while
Reader PID 24: passed while
Reader PID 24: reading started
Reader PID 24: reading done
Reader PID 24: exiting
Writer PID 25: behind while
Writer PID 25: passed while
Reader PID 26: behind while
Writer PID 25: writing started
Writer PID 25: writing done
Writer PID 25: exiting
Reader PID 26: passed while
Reader PID 27: behind while
Reader PID 27: passed while
Reader PID 26: reading started
Reader PID 27: reading started
Reader PID 26: reading done
Reader PID 27: reading done
Reader PID 26: exiting
Reader PID 27: exiting
```

خواننده های ۲۶ و ۲۷ همزمان در فضای فرضی مشغول خواندن بوده اند. از ورود خواننده ۲۶ جلوگیری شده تا کار نویسنده قبلی تمام شود.